

15.10.2020

VN/688/2020
VN/688/2020-VNK-25

Hallitussihteeri Heidi Alajoki, valtioneuvoston kanslia

Täydentävä vastine

Eduskunnan Hallintovaliokunta on pyytänyt valtioneuvoston kanslialta vastinetta valiokunnalle toimitetuista asiantuntijalausunnoista koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi valtioneuvostosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta (HE 127/2020 vp). Valtioneuvoston kanslia on antanut 5.10.2020 vastineen Hallintovaliokunnalle.

Valtiovarainministeriön valtioneuvoston kanslian vastineesta antaman lausunnon johdosta valtioneuvoston kanslia täydentää 5.10.2020 annettua vastinetta seuraavasti:

Yhteinen tiedonhallinta

Valtioneuvoston kanslia ehdottaa, että täsmennyksenä valtioneuvostosta annetun lain 2 §:n 3 momenttiin lisättäisiin yhteisen tiedonhallinnan määritelmä seuraavasti:

Valtioneuvoston kanslia vastaa valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteisistä hallinto- ja palvelutehtävistä. *Valtioneuvoston kanslia toimii valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteiseen toimintaan ja toimintatapoihin sekä yhteisiin tietovarantoihin ja tietojärjestelmiin liittyvän tiedonhallinnan osalta julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetussa laissa (906/2019) tarkoitettuna tiedonhallintayksikkönä ja vastaa tältä osin tiedonhallinnasta ja mainitun lain 13 §:n 2–5 momentissa, 14–18 §:ssä ja 5 luvussa viranomaiselle säädetyistä tehtävistä.* Valtioneuvoston kanslia ohjaa ja yhteensovittaa yhteisiin hallinto- ja palvelutehtäviin sekä yhteiseen tiedonhallintaan liittyviä toimintatapoja.

Perustelut:

Yhteinen tiedonhallinta on osa yhteisiä hallinto- ja palvelutehtäviä. Valtioneuvoston kanslia ehdottaa, että lain 2 §:n 3 momenttiin lisättäisiin täsmennyksenä, mitä yhteisellä tiedonhallinnalla tarkoitetaan. Täsmennetyt säännösehdotuksen mukaan yhteisiin tiedonhallinnan tehtäviin kuuluisi valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteiseen toimintaan ja toimintatapoihin sekä yhteisiin tietovarantoihin ja tietojärjestelmiin liittyvä tiedonhallinta.

Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteiseen tiedonhallintaan kuuluisivat ne tiedonhallinnan tehtävät, joiden osalta valtioneuvoston kanslia sille jo aiemmin säädettyjen tehtävien mukaisesti ohjaa ja yhteensovittaa yhteisiä tiedonhallinnan toimintatapoja muun muassa asianhallinnassa ja tietoturvassa sekä tuottaa niihin yhteisiä tietoteknisiä ratkaisuja ja tietojärjestelmiä. Valtioneuvoston kanslia tuottaisi ministeriöille yhteisen tiedonhallintaympäristön, jossa menettelytavat ovat yhteisiä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtioneuvoston kanslia

PL 23
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

09 1602 2165
+358 9 1602 2165

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo@vnk.fi

Edellä sanotuilla tiedonhallinnan tehtävillä, joita valtioneuvoston kanslia ohjaisi, kehittäisi, yhteensovittaisi ja johtaisi, tarkoitetaan esimerkiksi ministeriöiden asiakirjahallintoa, kirjaamopalveluita, asiankäsittelyä, tiedonohjausta ja arkistointia sekä edellä sanottuihin tehtäviin liittyviä toiminnallisia tehtäviä salassa pidettävien aineistojen käsittely mukaan lukien, valtioneuvoston yhteisen tiedonohjaussuunnitelman (arkistonmuodostussuunnitelman) laatimista yhteistyössä ministeriöiden kanssa sekä ohjeiden laadintaa ja koulutuksen järjestämistä ministeriöiden henkilöstölle. Lisäksi valtioneuvoston kanslia vastaisi jatkossakin valtioneuvoston ja ministeriöiden yhteisestä tietotekniikasta ja yhteisistä tietojärjestelmistä.

Valtioneuvoston kanslian vastuulle kuuluvien yhteisten tiedonhallinnan tehtävien tavoitteena on yhtenäistää toimintatapoja sellaisissa asianhallinnan prosesseissa, joissa syntyy arkistoitavaa asiakirjallista aineistoa.

Vastuu merkitsisi muun muassa tiedonhallintalain 4 §:ssä tarkoitettujen johdon vastuiden osalta sitä, että valtioneuvoston kanslia huolehtisi valtioneuvoston yhteiskäytössä olevien tietojärjestelmien käyttöön liittyvästä koulutustarjonnasta ja yhteisistä työvälineistä. Lisäksi valtioneuvoston kanslia valvoisi valtioneuvoston yhteisten tietojärjestelmien lokeja, käyttöoikeuksia, aineistojen käsittelyä asianomaisissa järjestelmissä sekä järjestelmien tietosisällön laatua.

Yhtenäistettävien toimintatapojen ohjaukseen ja yhteensovittamiseen liittyvästä tehtävästä säädettäisiin ehdotetun säännöksen viimeisessä virkkeessä, johon hallituksen esitystä tarkentavana ehdotetaan lisättäväksi yhteisten tiedonhallintaan liittyvien toimintatapojen ohjaus ja yhteensovittaminen.

Valtioneuvoston kansliasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (393/2007) on yksityiskohtaisemmin säädetty valtioneuvoston kanslian tehtävistä. Asetuksen 1 §:n 1 momentin kohdissa 26-32 on muun muassa säädetty kanslian tehtäväksi valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteinen tiedonhallintatavan ja kokonaisarkkitehtuurin suunnittelu, ohjaus ja yhteensovittaminen, valtioneuvoston ja sen ministeriöiden arkistonmuodostukseen liittyvä asiakirjojen rekisteröinti, arkistointi ja seulonta ja muut arkistonmuodostajan tehtävät, toimiminen ministeriöiden lukuun asiakirjahallinnon tehtävissä ja hyvin tiedonhallintatavan edellyttämissä toimenpiteissä, mukaan lukien Euroopan unionia ja kansainvälisiä asioita koskeva tiedonhallinta sekä valtioneuvoston ja ministeriöiden hanketietojen hallinta, valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteisen tietoturvallisuuden ohjaus ja yhteensovittaminen sekä yhteiseen tieto- ja viestintätekniikkaan ja yhteisiin tietojärjestelmiin kuuluvan tietoturvallisuuden hallinta sekä valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteisiin palveluihin kuuluvat kirjaamopalvelut.

Lisäksi arkistolain (831/1994) 1 §:n 4 momentin mukaan valtioneuvosto ja sen ministeriöt ovat yksi arkistonmuodostaja. Säännös on erityissäännös suhteessa arkistolain 1 momentin 1 kohdan yleiseen viranomaiskohtaiseen soveltamisalasäännökseen. Sääntely on mahdollistanut valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteisen ja yhtenäisen asiakirjahallinnon ja arkistotoimen järjestämisen ja johtamisen.